

Спелеологів України очолив чернівчанин

Головна » Новини Чернівців » Україна »

22:35 (08.02.2012)

Фото надано П. Купрічем

Чернівчанина Павла Купріча обрали президентом Української спелеологічної асоціації

На засіданні Президії Української спелеологічної асоціації вирішили обрати президентом асоціації чернівчанина Павла Купріча. Він багато років очолює Чернівецький спелеоклуб "Троглодит" і вже 32 роки свого життя присвятив вивченню печер. Чоловік каже, що спелеологія – це його хобі, якому він віддає навіть більше часу, ніж сім'ї.

"У мене клаустрофобія і бігати по підвалах та каналізаціях я ніколи не буду!"

У юнацькі роки Павло знаходив тисячі причин, щоби не йти на шкільні екскурсії в печери й відхиляв настирливі запрошення відвідувати міську спелеосекцію. На це все у нього була "залізна відмазка": "У мене клаустрофобія і бігати по підвалах та каналізаціях я ніколи не буду!".

– Але життя склалося так, як, напевно, мало скластися: непередбачуваний випадок перевернув і спрямував в інше русло усе моє життя, – розповідає "Погляду" П. Купріч. – Студентів 4-5 курсу університету зобов'язали організувати гурток при ЖРЕПі й цей ЖРЕП виявився нашим, 16-м, навпроти якого я раніше жив. Студенти Ніна і Саша прямо-таки з двору запрошували охочих у гурток. Спершу не хотів туди ходити, але всі мої друзі опинилися там і я пішов з ними за компанію. Нас навчали швидко ставити намети, складати-розбирати рюкзаки. Паралельно Ніна час від часу запрошувала нас в "Троглодит", членом якого вона була. Казала, приходьте в нашу секцію, може вам сподобається, будете у печери ходити. Я завжди відмовлявся. Але згодом студенти університет закінчили, вже нікому було опікуватися гуртком, й Ніна поставила нас перед фактом: "Хочете й далі займатися – приходьте в спелеосекцію, там ми збираємося щосереді". Чітко пам'ятаю цю дату, 3 вересня 1980 року, я ще двоє моїх товаришів таки пішли в спелеоклуб "Троглодит". Там нікого не знали, окрім Ніни та свого сусіда-спелеолога Саші, якого завжди бачили у дворі з величезним рюкзаком, у ватних штанах та великій тілогрійці... Але з часом ми з багатьма потоваришували і навіть вирушали у справжні спелеоекспедиції.

Новачків допускали до печер тільки тренуваних

Перша експедиція Павла, що налічувала близько ста охочих з різних куточків України, запам'яталася йому на все життя.

– Ми ночували у дитячому садочку, де нас розмістила сільрада села Подвірного. Звідти ходили пішки в печеру "Попелюшка". Але нас, як новачків, до листопада в печеру не впускали. Мали виконати кілька завдань: знайти каски, навчитися зробити два незалежних джерела світла... Зараз в клубі таке фактично не практикуємо, адже сьогодні легко можна все необхідне придбати: і ліхтарик, і будівельну каску, – каже очільник спелеологів України.

За його словами, втягнутися в спелеологію йому допомогли друзі та хороший колектив. І коли свого часу перед ним постав вибір, займатися спелеологією чи продовжувати опановувати стрільбу з лука, то спелеологія переборолла все.

Першовідкриття, як адреналін для спортсмена

Окрім хорошого товариського колективу спелеологів Павла приваблювали безмовна тиша печер, їхні

кристали та незвідана земля, на якій можна зробити першовідкриття.

– Я люблю море, гори, ліс, але в печерах є частина незвіданої землі, де завжди можна зробити першовідкриття, – стверджує П. Купріч. – Таке неможливо передати словами, а необхідно збагнути душею. Дивовижні відчуття огортають, коли вперше ступаєш там, де ще жодного разу не ступала нога людини, де взагалі до тебе ще ніхто не ходив й ти відкриваєш новий район, новий зал. Це, напевно, як адреналін для спортсмена.

"Не лізьте у небезпеку з головою, бо треба ще повернутися "

На запитання, чи не страшно ходити безмовними печерами, Павло відповів із усмішкою:

– Страшно, мабуть, всім. Гадаю, взагалі нема безстрашних людей. Але завжди у будь-якому разі необхідно мислити тверезо й реально оцінювати ситуацію. Якщо є певні побоювання, то, може, не варто залазити в небезпеку з головою, бо завжди треба повернутися назад.

– Мабуть, це величезний ризик ходити печерами?

– Знаєте, останніми роками дійшов висновку, що гірськолижний спорт значно травматичніший за походи печерами. Адже коли спускаєшся з гори на лижах, то не застрахований від того, що на тебе хтось не наїде. Навіть вулицю переходиш і не завжди зупиняється машина на червоне світло. У печерах є свої нюанси, звичайно, але там значно безпечніше. В принципі, ви ж не боїтеся, коли перебуваєте в панельці, а вона, скоріше за все, так побудована, що швидше обвалиться. Та й землетрус під землею переносити значно легше, його практично не відчуваєш. Ми якось порівнювали: на третьому поверсі люстра добряче хиталася, а в печері поштовхи на 2-3 бали ми навіть не відчули.

– Важливо довіряти людям, з якими йдеш в спелеоекспедицію?

– Зазвичай спелеологією та й альпінізмом займаються люди у яких є взаєморозуміння зі своїми друзями та колегами, довіра між ними. Це дуже важлива складова, коли на два-три дні чи навіть тижні їдеш в експедицію. Якщо ж ні з ким не ладиш, не контактуєш, то ця експедиція є звичайним тягарем, ти не отримуєш від неї радості й жодного задоволення від життя. У кращому разі – занурюєшся в роботу й монотонно виконуєш одні й ті ж завдання, але осад після цієї експедиції, напевно, залишитися.

– Які цілі зазвичай в тих чи інших експедиціях?

– Інколи у нас є конкретні поїздки, наприклад, зробити топозйомку такого-то району, тобто зробити план певного шматка печери, покласти його на мапу, щоби потім можна було по ній орієнтуватися. Бувають й такі виїзди, коли їдемо ціленаправлено з лопатами та кирками, бо необхідно віднайти продовження, чи розкопати якийсь хід, що обвалився.

– Хто такі спелеологи: хто вони за фахом і які у них інтереси?

– Це таке різноманіття! Розпочинаючи від студентів до підприємців, науковців, лікарів. Якщо раніше у клубі були студенти будь-якої спеціальності, то зараз більше представників геофаку чи істфаку. Науковці та керівництво зазвичай мають свої робочі цілі для поїздок, а решта йде за компанію, аби бути разом із колективом та брати участь в житті клубу.

Історію кохання Павла Купріча знає весь спелеоклуб

До своїх пізнань спелеології Павло називав печери каналізаціями та підвалами, а про велике почуття говорив із 100-відсотковою впевненістю: "Кохання не існує, це поняття абстрактне". І у першому, і у другому разі, як з'ясував юнак згодом, він помилявся...

За фахом Павло наладник технологічного обладнання, до 1993 року працював на "Травітоні". Саме там познайомився зі своєю дружиною Оленою, яка подарувала йому доньку Олену (у неї вже є дві донечки) і сина-футболіста Сергія.

– Ой, не знаю, чи треба розповідати мою "лав-сторі", її вже весь спелеоклуб знає, – ніяковіє чоловік і провадить далі. – 10 серпня пішов до Олени на день народження, а 28 числа ми вже подали заяву на одруження. Дивно вийшло, адже колись довгий час казав, що кохання не існує, це поняття абстрактне... Вперше дружина поїхала зі мною в спелеоекспедицію за півтора місяця до весілля. Потім ще періодично їздили разом із дітьми, коли вони були малими. Я, звичайно, регулярно бував у

експедиціях. Вважаю, що своїм тепер улюбленим заняттям спелеологією завдячую дружині, її моральній підтримці. Адже вона більше часу приділяла діям, господарству. За всі роки, відколи ми живемо разом (торік святкували 25-річчя), вона жодного разу не докоряла: "Припиняй їздити печерами, не вистачає грошей на сім'ю!". І за 25 років ми жодного разу не посварилися. Тьху-тьху!

Ольга ШУПЕНЯ

Додаткові фото

